

PhDr. Jana Záhorcová

CUDZIE JAZYKY NA FAKULTE ARCHITEKTÚRY STU

Nevyhnutným predpokladom umiestnenia sa absolventov našich vysokých škôl na európskom pracovnom trhu je ich cudzojazyčná gramotnosť. V súčasnosti majú pre jej získanie možnosti, ktoré nám môže závidieť celá západná Európa, nehovoriac o USA: učiť sa dva svetové jazyky od základnej školy, hlásiť sa na bilingválne gymnáziá so zahraničnými lektormi, študovať už počas strednej školy v zahraničí, učiť sa cudzie jazyky v celej sieti jazykových škôl a urobiť si štátnicové skúšky, získať certifikáty rôznych úrovní na renomovaných zahraničných inštitúciách na Slovensku, akými sú Britská rada, Francúzsky inštitút alebo Goetheho inštitút, učiť sa bezplatne cudzí jazyk študovaného odboru na vysokej škole až po ukončenie doktorandského štúdia.

Na preferované vysoké školy, akou je aj Fakulta architektúry STU v Bratislave, prichádzajú maturanti, z ktorých celá tretina ovláda aspoň jeden svetový jazyk na veľmi dobrej úrovni. Naša fakulta je snáď jedinou v rámci technicky zameraných univerzít, ktorá už pri prijímacích pohovoroch berie do úvahy aj jazykovú pripravenosť maturantov. Poznanie tejto skutočnosti môže uchádzača o štúdium na FA motivovať k intenzívnemu učeniu sa cudzieho jazyka, pretože výsledok prijímacích pohovorov si čiastočne môže vylepšiť aj získaním bodov za ovládanie jedného z troch svetových jazykov – angličtiny, francúzštiny alebo nemčiny.

Podľa **nového modelu vyučovania cudzích jazykov** na FA STU, ktorý sa realizuje od akademického roka 1999/2000, je poslucháč hneď v prvom ročníku na základe absolvovania zatriedovacieho testu z vybraného jazyka zaradený do jednej z troch interne stanovených jazykových úrovní: Ú1 – mieme pokročilí, Ú2 – stredne pokročilí a Ú3 – pokročilí. Zo svojej štartovacej úrovne absolvuje potom v 2. a 3. ročníku štvorsestrálny kurz (so získaním 4 kreditov za dve skúšky), ktorý má jeden spoločný cieľ – zvládnutie odborného jazyka študovaného odboru so zameraním na konkrétne komunikatívne zručnosti potrebné pri profesionálnej praxi architekta. Náplň jednotlivých úrovní je koncipovaná tak, aby prechod na odborný jazyk bol plynulý a aby sa v prípade potreby dobrali chýbajúce jazykové základy. Takže plné štyri semestre odborného jazyka majú len pokročilí (Ú3). Ich výstupné vedomosti možno charakterizovať ako *aktívne zvládnutie odbornej komunikácie*, pri stredne pokročilých (Ú2) ide o *zvládnutie základov odbornej*

komunikácie a pri miernom pokročilých (Ú1) o *pasívne zvládnutie odborného jazyka architektúry*.

Korunou jazykového vzdelávania na našej fakulte sú **jazykové semináre v rámci doktorandského štúdia**. Úroveň ovládania cudzích jazykov každoročne prijímaných doktorandov je rôzna, vlastne zodpovedá trom jazykovým úrovniam na bakalárskom stupni štúdia. Znalosť svetového jazyka sa od určitého času u uchádzačov o doktorandské štúdium na fakultu architektúry automaticky predpokladá, pri prijímacích pohovoroch sa nepreveruje. Vzhľadom na to sú pre dosiahnutie adekvátneho výsledku okrem spoločných seminárov veľmi potrebné - ale aj využívané - individuálne konzultácie. Táto forma je vzhľadom na rôzne zamerania v rámci jednotlivých študijných odborov ale aj vzhľadom na internú a externú formu doktorandského štúdia veľmi vhodná. Individuálne konzultácie sú záverečnou etapou prípravy na doktorandskú skúšku z cudzieho jazyka, na ktorej doktorand obhajuje svoju písomnú prácu. Tá má podobu koncepcie a štylisticky prepracovaného textu s logickou štruktúrou, dokumentujúcou previazanosť témy doktorandskej práce a preštudovanej cudzojazyčnej literatúry. Pri vypracovaní dvojazyčného terminologického minima k svojej téme sa doktorand oboznamuje so základmi terminologickej práce a jej dôležitosťou pri pôsobení na akademickej pôde. Na ústnej komisionálnej skúške doktorand preukáže aktívne používanie terminológie svojej špecializácie, zvládnutie techník ústnej prezentácie, schopnosť pohotovo reagovať na položené otázky a vysvetliť svoje stanoviská.

V budúcnosti bude potrebné doriešiť širšiu použiteľnosť dokladov o skúškach z cudzích jazykov na bakalárskom i doktorandskom stupni štúdia. Z hľadiska porovnateľnosti absolventov rôznych odborov a potreby dokladovania úrovne ovládania cudzieho jazyka pri uchádzaní sa o zahraničné stáže by bolo veľmi prospešné a praktické, keby protokol o skúške z cudzieho jazyka v rámci PhD štúdia bol aspoň dvojazyčný a obsahoval konkrétnu informáciu o úrovni ovládania cudzieho jazyka podľa štandardov čitateľných v celej Európe.

Nasledujúce tri ukážky sú skrátenými verziami prác doktorandiek, ktoré obhájili skúšku z jazyka nemeckého v letnom semestri akad. roka 2001/2002.